

Materielbeställning nen fortsatt typarbete

Försvarsministern anger också i år i sin allmänna översikt att de fleråriga försvarsbeslut som gällt sedan 1958 har gett ökad stadga åt planeringen av verksamheten inom det militära försvaret. Departementschefen framhåller att budgetförslaget för 1966/67 har gjorts upp i enlighet med riktlinjerna i nu gällande försvarsbeslut och svarar mot den av 1964 års riksdag fastställda målsättningen för krigsmakten. Ökningen av den totala kostnadsramen liksom avvägningen i stort mellan olika anslag inom denna ram följer enligt departementschefen försvarsbeslutet.

I motsats härtill kan konstateras att flygvapnets utveckling beträffande anslagsramar m m avviker i flera väsentliga avseenden från de direktiv som ÖB givit för utarbetande av förslagen till äskanden för 1966/67. ÖB direktiv baserades på det omfattande underlag som utarbetats för ÖB 65 — krigsmaktens utveckling inom olika anslagsramar — och ansluter till alternativet 3.600 enligt 1963 års försvarsöverenskommelse.

Härtill kommer att statsmakterna — med hänsyn till det ansträngda samhällsekonomiska läget — har bedömt det nödvändigt att söka minska den av myndigheterna planerade medelsförbrukningen med totalt ca 350 miljoner kr under nästa budgetår. Denna minskning, som anges vara en tillfällig åtstramning, avses uppnås genom att vissa materielbeställningar inte får läggas ut vid planerad tidpunkt och genom att vissa byggnader och befästningar senareläggs eller byggs ut i långsammare takt än planerat. Åtgärderna syftar således till att öka anslagsbehållningarna under materiel- och byggnadsanslagen med det angivna beloppet.

Departementschefen anser att det är möjligt att genomföra denna minskning av de medel som får disponeras, utan att målsättningen för krigsmakten rubbas.

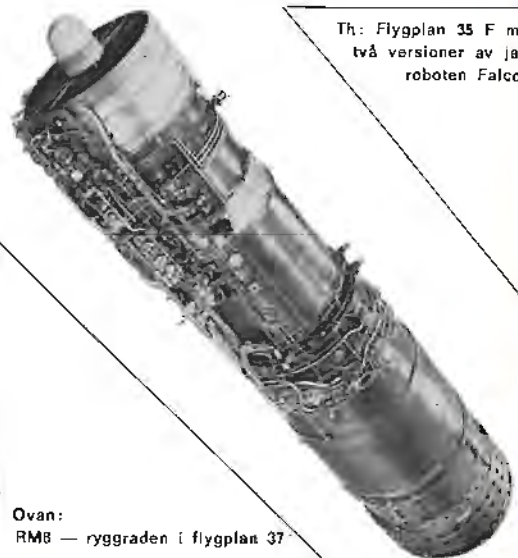
Budgetåret 1966/67 är det fjärde och sista budgetåret i den fyraårsperiod som omfattas av 1963 års försvarsbeslut. Försvarsutgifterna föreslås uppgå till 4.814,9 miljoner kr, varav 4.776,2 miljoner kr för militära ändamål och 38,7 miljoner kr för flygtekniska försöksanstalten och försvarets fabriksverk. Föreslagna utgifter fördelas

med 4.409,9 miljoner kr på driftbudgeten och 405 miljoner kr på kapitalbudgeten.

UTANFÖR RAMEN

Vid beräkning av den totala kostnadsramen för det militära försvaret beaktas bl a kostnader för teknisk utveckling samt pris- och lönehöjningar. Härtill kommer objekt som bekostas utanför ramen, t ex flyttningen av I1 och Ing 1 från Järvafältet samt beredskapsstyrka för FN-tjänst. Departementschefen anger för budgetåret 1966/67 följande ramar för försvarsgrenarna: armén 1.474,5 miljoner kr, marinen 652,5 miljoner kr, flygvapnet 1.690 miljoner kr samt för gemensamma ändamål 824 miljoner kr. Härtill kommer prisregleringsanslag m m på 173,9 miljoner kr.

I förhållande till riksstaten för innevarande budgetår innebär försvarsministerns förslag för 1966/67 en ökning med 296 miljoner kr eller ca 6,5 proc. Av ökningen utgör 105,2 miljoner

Th: Flygplan 35 F med två versioner av jaktroboten Falcon.

Ovan: RMB — ryggraden i flygplan 37

Ar uppskjuts e på Viggen

kr förutsatt kompensation för teknisk utveckling med 2,5 proc av basbeloppet enligt 1963 års försvarsbeslut. Pris- och lönestegringar m m motiverar en ökning med 242,3 milj kr. Ändringar i fråga om anslag utanför den för det militära försvaret bestämda ramen föranleder en nettominskning med 51,5 milj kr.

Det militära försvarets andel av bruttonationalprodukten uppskattas preliminärt till 4,2 proc mot 4,6 proc för innevarande budgetår.

Den fortsatta planeringen för det militära försvaret bör enligt departementschefen ske enligt de principer som beslöts av 1963 års riksdag. Som beräkningsunderlag för myndigheternas planering anges för budgetåret 1967/68 i avvaktan på ett nytt beslut om försvarets framtida utveckling följande ramar för försvarsgrenarna: armén 1.503 milj kr, marinen 658

Ändamål	Belopp (mkr)		Andel %	
	1966/67	Förändring	1966/67	Förändring
Armén	1.474,5	+ 94,5	31,8	- 0,5
Marinen	²⁾ 652,5	+ 46,5	14,1	± 0
Flygvapnet	1.690,0	+ 94,9	36,4	- 0,9
Gemensamt	824,0	+129,1	17,7	+ 1,4
Prisregleringsanslag m m	173,9	- 69,0		
Summa	4.814,9	+296,0	100,0	-

¹⁾ Prisregleringsanslag ej inräknat. ²⁾ Kostnaderna för Muskövarvet inräknade.

milj kr och flygvapnet 1.726 milj kr samt för gemensamma ändamål ca 843 milj kr. För följande budgetår anges att en årlig ökning skall göras, som i stort sett motsvarar den utvecklingsprocent som f n tillämpas.

Anslagsmedlens fördelning på försvarsgrenarna m fl ändamål samt förändringar i förhållande till innevarande års riksstat framgår av tabellen.

Den ökade andelen för gemensamma ändamål beror huvudsakligen på överföring från försvarsgrenarnas delramar dels till de nya gemensamma militärområdesstaberna, dels till fastighetsfonden för att medge en snabbare upprustning av kaserner.

22 MILJ MINDRE

Flygvapnets delram för 1966/67 har minskats med ca 22 milj kr i för-

hållande till de medel som enligt ÖB direktiv äskats för det kommande budgetåret. Av dessa medel har 8 milj kr överförts till arméns delram, 6 milj kr till marinens delram samt 8 milj kr tillförts gemensamma ändamål. Som underlag för ÖB fördelning av anslagsramar ligger den avvägning beträffande försvarets utveckling som fastställts av statsmakterna 1963. Avvägningen mellan försvarsgrenarna grundas på det organisatoriska och materiella innehåll som respektive försvarsgren skall inrymma för att av statsmakterna angivna målsättningar skall kunna uppfyllas. Möjligheterna att fylla för flygvapnet angivna mål påverkas givetvis genom dessa dispositioner.

För inriktningen för följande budgetår innebär en uppräknings av delramen för 1967/68 - 1.726 milj kr - med 2,5 proc årligen för teknisk utveckling att långsiktplaneringen blir inriktad enligt alternativet 3.460 i ÖB-65, d v s en lägre kostnadsnivå än vad 1963 års försvarsöverenskommelse innebar. Denna sänkning av kostnadsramen kommer att medföra betydande konsekvenser för planeringen på längre sikt. Uppräkningen av ramen för 1966/67 till 1967/68 kan konstateras ha skett med en lägre procentsats för teknisk utveckling (2,2 proc) än den som gäller för innevarande försvarsbeslut (2,5 proc).

INGA NYA ATAGANDEN

Trots strävan att så stor andel som möjligt av de totala resurserna för det militära försvaret skall tillfalla materielanskaffningen beräknas dessas andel sjunka från ca 40 proc under

innevarande budgetår till ca 38,3 proc för nästa budgetår på grund av ökad byggnadsverksamhet.

Vid anskaffningsplaneringen under materielanslagen måste beaktas det krav från statsmakternas sida, som uttalats i 1963 års försvarsbeslut, angående handlingsfrihet vid utgången av fyraårsperioden 1963/67. Detta medför enligt departementschefen, att åtaganden av väsentligen ny och för framtiden bindande karaktär bör undvikas under sista året av giltighetstiden för försvarsbeslutet och i avvaktan på försvarsutredningens resultat.

TVÄSTEGSFÖRFARANDE

För materielanskaffningarna innebär den tidigare angivna reduktionen av betalningsutfallet på 250 milj kr att beställningar för 500–600 milj kr, som myndigheterna har planerat, inte kan läggas ut vid den tidpunkt man tidigare räknat med. ÖB har fått i uppdrag att låta utarbeta en plan över materielbeställningar under återstående del av innevarande budgetår och nästa budgetår. Med hänsyn härtill tar departementschefen inte nu ställning till de föreslagna materielobjekten. Reduktionen har enligt ÖB direktiv fördelats på armén, marinen och flygvapnet med resp 73, 34 och 143 milj kr.

För att ge statsmakterna ökade möjligheter — att mot en ekonomiskt realistisk bakgrund leda och kontrollera försvarets utveckling — föreslår departementschefen, att tvästegsförfarande införs vid större materielanskaffningar i likhet med rådande förfaringsätt vid beslut i större byggnadsfrågor.

För anskaffning av flygmateriel upptas 1.015,25 milj kr, vilket är ca 28 milj kr mindre än för innevarande budgetår. Beställningsbemyndigandena föreslås till 1.050 milj kr. Flygförvaltningen föreslår under anslaget bl a fortsatt utbyggnad av Stril 60 och bassystemet. Fortsatt anskaffning avses för flygplan 35 F och jaktrobot typ Falcon. För flygplanssystem 37 avses fortsatt typarbete. Bemyndiganden begärs för materielbeställning till en första serie skol- och attack-

flygplan för ca 25 milj kr samt motorer för ca 57 milj kr.

BETÄNKLIGHETER

Anslag till drift och underhåll av flygmateriel upptar 265 milj kr, vilket är en ökning med 50 milj kr men en minskning i förhållande till flyg- och intendenturförvaltningarnas förslag med ca 5 milj kr. Departementschefen räknar härvid med samma flygtidsuttag som beräknats för innevarande budgetår. Den fortlöpande stegringen av kostnaderna för drift och underhåll av flygmateriel angav departementschefen redan förra året inge betänkligheter. Han redogör därför ingående för flygförvaltningens sätt att beräkna anslaget storlek.

Förutom av drivmedelskostnader och avlöningskostnader styrs utgiftsutvecklingen av kostnader för översyner av flygplan, motorer och övrig utrustning. Härtill kommer kostnader för modifieringar, som inte kan förutses på samma sätt som övriga kostnader. Det torde enligt departementschefens mening inte finnas någon möjlighet att i väsentlig omfattning minska kostnaderna för typmodifieringar, eftersom de betingas av flygsäkerhets- eller vapenfunktions-skäl. Han avser emellertid föreslå, att riksrevisionsverket närmare skall utreda om inte modifieringsverksamheten i stället borde belasta flygmaterielanslaget. I avvaktan härpå till-

styrker departementschefen att 215 milj kr ställs till förfogande under anslaget, under det att 50 milj kr tas upp till Kungl Maj:ts disposition att utnyttjas först efter framställning till Kungl Maj:t.

Departementschefen anför beträffande personalläget i stort, att knappheten på arbetskraft gör det nödvändigt att personalutvecklingen klarläggs, så att resurserna rätt kan avvägas mellan skilda behov. Myndigheterna beräknar att antalet vakanser skall minska de närmaste budgetåren. Tillgången på arbetskraft

är emellertid knapp. Med hänsyn till rådande arbetsmarknadsläge har därför stor restriktivitet iakttagits i fråga om att inrätta nya tjänster. Större uppmärksamhet måste enligt departementschefen i fortsättningen ägnas åt möjligheterna att begränsa behovet av personalökning. De personalbehov som uppstår måste i första hand tillgodoses genom att omdisponera befintlig personal. Vidare bör önskemål om personalförstärkning i möjligaste mån tillgodoses genom att utnyttja äldre personal, bl a pensionerad militär personal.

FÖRSENAD ADB

I avvaktan på särskild proposition med förslag till personalorganisation för bl a de nya militärområdesstaberna föreslår departementschefen, att försvarsgrenarnas allmänna avlöningsanslag förs upp med endast beräknade belopp. I statsverkspropositionen upptas emellertid det nya avlöningsanslaget för flygstaben, vilket brutits ut ur flygvapnets allmänna avlöningsanslag. Departementschefen tillstyrker emellertid inte några personalförändringar vid flygstaben. Detta innebär bl a att personal kommer att saknas för angelägna uppgifter inom ADB-området, varigenom övergång till ADB-rutiner försenas. Vid flygstabens personalavdelning kommer att saknas särskild personal med juridisk utbildning för handläggning av bl a ärenden rörande tillsättning av tjänster, avsked m m — vilket kommer att försvåra handläggningen av sådana ärenden.

Anslaget till övningsverksamheten föreslås av departementschefen ökas med 3 mkr, vilket är 220.000 kr mer än vad Försvarets Intendenturverk föreslagit. Departementschefen anger emellertid att från detta anslag skall bestridas kostnader även för övertidsersättningar och förbandsövningstillägg. Dessa beräknas uppgå till 3,3 mkr, vilket medför att medlen för övningsverksamheten minskas med 300.000 kr. Då föreslagen medelsökning för övningsverksamhet uteblir, innebär detta att erforderlig och föreslagen återgång till normal övningsfrekvens inte kan genomföras.